

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1737
Karar No : 2005/3451

Davacı : Kazım Uzun Züccaciye Ticaret Sanayi ve Pazarlama A.Ş

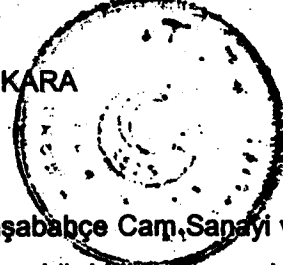
Vekili : Av. Tamer Kulaçoğlu, Av. Ömer Karagöl

Y.Mumcu Cad. Doğu İşhanı No:2/4 ERZURUM

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı

Bilkent Plaza B/3 Blok Bilkent -ANKARA

Vekili : Av. Zeynep Eron - (Aynı yerde)

İstemin Özeti : Dava, davacı şirket tarafından, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bayilerine yönelik olarak hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası ile yapılan şikayet başvurusunun, Paşabahçe'nin cam ev eşyası sektöründe önemli bir pazar payına ve ekonomik güce sahip olmakla birlikte ileri sürülen iddiaların 4054 sayılı Yasa'nın 4. ve/veya 6. maddesi kapsamında incelenmesini gerektirecek ölçüde ciddi ve yeterli bulunmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.6.2003 tarih ve 03-45/523-231 sayılı kararının ;Türkiyede cam ev eşyası üretiminde payı %90'ın üzerinde olan Paşabahçe'nin hakim durumu kötüye kullandığı öne sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

Savunmanın Özeti: Kurul'un her başvuru için ön araştırma yapılmasına karar vermek zorunda olmadığı, 4054 sayılı Yasanın 4. ve 6. maddelerinin ihlali ile ilgili olarak anılan Yasa ve Rekabet Kurumu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükümleri çerçevesinde öngörülen usule uygun olarak inceleme yapıp karar verildiği, işin esası açısından ise; yurtdışı pazarlarla yurtiçi pazar koşulları farklılık gösterebildiğinden ,yurt dışındaki alıcılara yurt içindeki alıcıların eşit durumda sayılmadığı, bu nedenle yurt içinde satılacak mallarla yurt dışında satılacak mallara farklı şartlar getirilmesinin 4054 sayılı Yasa'nın 6. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi uyarınca ayrımcılık teşkil etmediği, davacının diğer iddialarının rekabet hukukuyla ilgili olmayıp, iki taraf arasında yapılan sözleşme veya ticari ilişkiden kaynaklandığından ,hukukun genel ilkelerine göre takibinin yapılması gerektiği öne sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Erkan DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi: Şikayetin kapsamı ve Paşabahçenin cam ev eşyası sektöründeki pazar payı ve ekonomik gücü dikkate alındığında,şikayetçinin iddialarını destekleyecek bilgi veya belgeleri temin etmesinin fiilen çok güç olması karşısında , Paşabahçenin ;hakim durumda bulunup bulunmadığı ve bu durumu kötüye kullanıp kullanmadığı iddialarının araştırılması,ön araştırma yapılmasını zorunlu kılmaktadır.Belirtilen nedenle, davacıların şikayetini ,ileri sürülen iddiaların araştırma yapılması veya soruşturma açılması için ciddi ve yeterli bulunmadığı sonucuna vararak reddeden Rekabet Kurulu kararında hukuka uyarlık bulunmadığından,dava konusu işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi: Dava, davacı şirket tarafından, Paşabahçe Cam Sanayi ve ticaret A.Ş.'nin hakim durumunu kötüye kullandığı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1737
Karar No : 2005/3451

iddiası ile yapılan şikayet başvurusunun; "Paşabahçe cam ev eşyası sektöründe önemli bir pazar payına ve ekonomik güce sahip olmakla birlikte ileri sürülen iddialar 4054 sayılı Kanunun 4. ve/veya 6. maddesi kapsamında incelenmesini gerektirecek ölçüde ciddi ve yeterli bulunmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.6.2003 tarih ve 03-45/523-231 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, yasanın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin, bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, yasanın 16/2 maddesinde ise, bu kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, sabit olanlara yasa maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Davacı tarafından, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, cam ve eşya üretiminde Dünyada %4,8 pay ile üçüncü sırada, Avrupa'da ikinci sırada olduğu, Türkiye'de ise, cam ve eşyası üretim payının %90'ın üzerinde bulunduğu; ihraç edilmek üzere alınan çam ürünlerinin belli bayilere yurtiçi satış fiyatına göre daha ucuza verildiği, paşabahçe'nin teşviki neticesi yapılan yatırım üzerine yönetiminin değişmesi ile verilen destekten vazgeçilmesi nedeniyle zarara uğradıkları, cam ürünleri ile ilgili kampanyalardan bayilerin stokunda bulunan ürünlerin yararlandırılmadığı, market müşterilerine sağlanan vade avantajından yararlandırılmadıkları, iç pazar paylarının azaltılması amacıyla bölge illerinde bayilikler oluşturulduğu ve bu bayiliklere daha yüksek iskonto uygulandığı, destek primi verildiği, yurtiçi ve yurtdışı pazarlarda taleplerinin kısıtlandığı ve kontrol edilebilir ve yönlendirilebilir bir şirket olmalarının amaçlandığı, uzakdoğu ve İran'dan gelen cam ürünlerinin ithali engellendiği, ileri dönük planlama yapmalarını engellemek üzere sistem değişikliğine gidip pazarın kendi menfaatlerine göre yönlendirildiği ve bu suretle hakim durumun kötüye kullanıldığı ileri sürülmektedir.

Rekabet Hukuku kurallarına göre; hakim durumda bulunan bir teşebbüsün ayrımcılık yapması ancak, eşit durumdaki alıcılar bakımından sözkonusu olup, yurtiçi ve yurtdışı alıcıların

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1737
Karar No : 2005/3451

konumlarının farklı olması karşısında ayrımcılıktan söz edilemeyeceği kuşkusuzdur.

Davacı tarafından öne sürülen hususlardan; taraflar arasında mevcut sözleşme ve ticari ilişkilerden kaynaklanan anlaşmazlıkların ise, rekabet hukukuyla ilgili olmayıp genel hukuk ilkelerine göre çözümlenmesi gerekeceği de açıktır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesinden, anılan şirket hakkında, 4054 sayılı Kanunun 4. ve 6.maddeleri kapsamında inceleme yapılmasını gerektirecek nitelikte ciddi ve yeterli objektif bilgi ve belge bulunmadığı anlaşıldığından, şikayetin reddi yolunda verilen kararda yasaya aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddinin gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin hakim durumunu bayilerine yönelik olarak kötüye kullandığı iddiası ile yapılan şikâyet başvurusunun, Paşabahçe'nin cam ev eşyası sektöründe önemli bir pazar payına ve ekonomik güce sahip olmakla birlikte ileri sürülen iddiaların 4054 sayılı Yasa'nın 4. ve/veya 6. maddesi kapsamında incelenmesini gerektirecek ölçüde ciddi ve yeterli bulunmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 26.6.2003 tarih ve 03-45/523-231 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1.maddesinde, bu Kanun'un amacının, "mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" olduğu belirtilmiş olup; anılan Kanunun 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarının ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemlerin bu Kanun kapsamına girdiği belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, Yasa'nın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu

belirtilmiş, 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, yasanın 16/2 maddesinde ise, bu Yasa'nın 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara, yasa maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Yasa'da yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

Ayrıca 4054 sayılı Kanunun "Başvuru Sahiplerine Bildirim" başlıklı 42. maddesinin ilk fıkrasında, Kurulun, ihbar veya şikâyet başvurularında ileri sürülen iddiaları ciddi ve yeterli bulması durumunda, ihbar veya şikâyet edenlere ileri sürülen iddiaların ciddi bulunduğunu ve araştırmaya başladığını yazılı olarak bildireceği; ikinci fıkrasında ise Kurulun, gerek başvuruları açıkça reddetmesi, gerekse süresi içinde bildirimde bulunmayarak reddetmiş sayılması durumlarında, doğrudan ya da dolaylı menfaati olduğunu belgeleyen herkesin Kurulun ret kararlarına karşı yargı yoluna başvurabilecekleri kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Paşabahçe Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, cam ev eşya üretiminde Dünyada %4,8 pay ile üçüncü sırada, Avrupa'da ikinci sırada olduğu, Türkiye'de ise, cam ve eşyası üretim payının %90'ın üzerinde bulunduğu; ihraç edilmek üzere alınan cam ürünlerinin belli bayilere yurtiçi satış fiyatına göre daha ucuza verildiği, bunun sonucu olarak davacının yurt dışındaki pazarını kaybettiği ve önceki alacaklarının tahsilinde zorluk çektiği, Ege Bölgesinde (İzmir) Paşabahçe'nin teşviki ile yatırım yapılması ,ancak bir yıl kadar sonra yönetimin değişmesi ile verilen destekten vazgeçilmesi nedeniyle zarara uğradıkları, cam ürünleri ile ilgili kampanyalardan bayilerin stokunda bulunan ürünlerin yararlandırılmadığı, market müşterilerine sağlanan vade avantajından yararlandırılmadıkları, iç pazar paylarının azaltılması amacıyla bölge illerinde bayilikler oluşturulduğu ve bu bayiliklere daha yüksek iskonto uygulandığı, destek primi verildiği, yurtiçi ve yurtdışı pazarlarda taleplerinin kısıtlandığı ve bu suretle hakim durumun kötüye kullanıldığının ileri sürüldüğü anlaşılmaktadır.

Şikâyetin kapsamı ve Paşabahçenin cam ev eşyası sektöründeki pazar payı ve ekonomik gücü dikkate alındığında ,şikâyetçinin iddialarını destekleyecek bilgi veya belgeleri temin etmesinin fiilen çok güç olması karşısında , Paşabahçenin hakim durumda bulunup bulunmadığı ve bu durumu kötüye kullanıp kullanmadığı iddialarının araştırılması,ön araştırma yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Belirtilen nedenle, davacıların şikâyetini ,ileri sürülen iddiaların araştırma yapılması veya soruşturma açılması için ciddi ve yeterli bulunmadığı sonucuna vararak reddeden

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/1737
Karar No : 2005/3451

Rekabet Kurulu kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır

Açıklanan nedenlerle, davacıların şikâyet başvurusunun reddine ilişkin 26.06.2003 tarih ve 03-45/523-231 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 63,10YTL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya , yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyanınca davacı vekili için takdir olunan 350,00 YTL avukatlık ücretinin de davalı idareden alınarak davacı vekiline verilmesine, artan 15,00 YTL posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine,13.07.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Turan	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN

Yargılama Giderleri :

Toplam Harç : 38,00 YTL.

Posta Gideri : 25,00 YTL.

Toplam : 63,00 YTL.

